

STO LAT TOWARZYSTWA NAUKOWEGO
W TORUNIU

Biblioteka
Główna
UMK Toruń

029229/
1974

SPRAWOZDANIE

z czynności

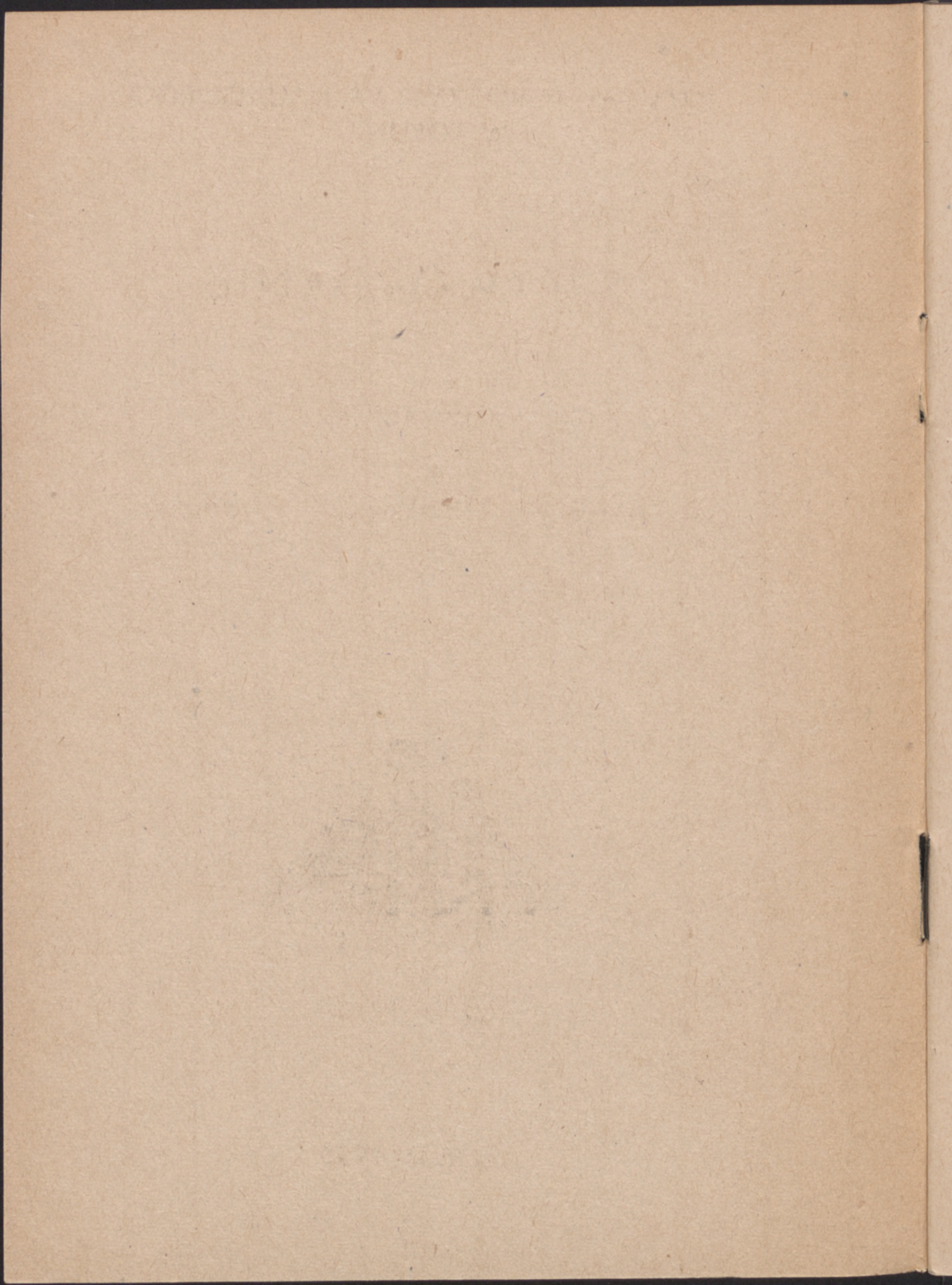
Towarzystwa Naukowego w Toruniu
w roku 1974

TNT

1875-1975

TORUŃ 1975

STO LAT TOWARZYSTWA NAUKOWEGO
W TORUNIU

SPRAWOZDANIE

z czynności

Towarzystwa Naukowego w Toruniu

w roku 1974

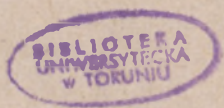
1875-1975

TORUŃ 1975

STO LAT TOWARZYSTWA NAUKOWEGO
W TORUNIU

SPRAWOZDANIE

029229

UMK zam. 438 600 75

D. 273/88

S p r a w o z d a n i e
z czynności Towarzystwa Naukowego w Toruniu
za rok 1974

W dniu 31 grudnia 1974 roku Towarzystwo Naukowe w Toruniu na progu 100 roku swej działalności liczyło ogółem 492 członków, w tym 294 członków zwyczajnych i 198 członków Wydziałów. W roku 1974 przybyło ogółem 63 członków zwyczajnych i ubyło 5 członków Wydziałów. Zmarło 6 członków.

I. ZARZĄD TOWARZYSTWA wybrany na okres trzyletni przez Walne Zgromadzenie w dniu 19 II 1972 składał się z następujących osób:

Konrad Górski	- prezes
Antoni Swinarski	- wiceprezes
Marian Biskup	- sekretarz generalny
Artur Hutnikiewicz	- redaktor naczelny
Mirosław Nesterowicz	- skarbnik

Karol Górski, Tadeusz Czeżowski, Alina Ulińska i Wacław Szysz-kowski - przewodniczący wydziałów, oraz Leszek Janiszewski, Jan Szupryczyński i Jerzy Wojtowicz - członkowie.

Pragnąc zapewnić ciągłość działania Zarządu TNT w roku jubileuszu 100 lecia, Walne Zgromadzenie członków Towarzystwa w dniu 20 lutego 1974 podjęło uchwałę przedłużającą kadencję obecnych władz na rok 1975.

II. KOMISJA REWIZYJNA w składzie: Melityna Gromadska - przewodniczący i Leonid Żytkowicz - członek, odbyła 1 posiedzenie, podczas którego rozpatrzono bilans TNT na dzień 31 XII 1973 oraz zbadano gospodarkę finansową i materiałową Towarzystwa,

Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej, z wnioskiem o udzielenie absolutorium Zarządowi, zostało odczytane na walnym Zgromadzeniu w dniu 20 II 1974.

III. REDAKCJA NACZELNA WYDAWNICTW TNT pracowała w składzie:

Artur Hutnikiewicz - redaktor naczelny oraz Zofia Abramowiczówna, Zenon Czerwiński, Janusz Gilas, Sławomir Kalembka, Andrzej Marek, Bronisław Nadolski, Edmund Strzelczyk i Jerzy Wojtowicz - członkowie.

W roku 1974 wydano drukiem 24 pozycje planu wydawniczego o łącznej objętości 288,50 arkuszy wydawniczych, a mianowicie:

a/ wydawnictwa ciągłe:

Zapiski Historyczne tom 39	4 poz.
Sprawozdania TNT nr 26/1972	1 poz.
	<hr/>
	5 poz.

b/ wydawnictwa seryjne:

Roczniki	1 poz.
Fontes	1 poz.
Prace Wydziału Filologiczno-Filozoficznego	3 poz.
Prace Archeologiczne	2 poz.
Studia Iuridica	2 poz.
Studia Societatis Scientiarum Torunensis	
Sectio C / geografia i geologia/	1 poz.
Sectio D /botanika/	3 poz.
Sectio E /zoologia/	2 poz.
Sectio F /astronomia/	2 poz.
Sectio G /fizjologia/	1 poz.
Prace Popularnonaukowe	1 poz.
	<hr/>
	19 poz.

razem

24 poz.

Ważnym dla Towarzystwa wydarzeniem, ze względu na zbliżający się jubileusz 100-lecia, było wydanie pracy J.Serczyka pt. "Towarzystwo Naukowe w Toruniu. Krótki zarys dziejów".

Nie udało się w roku 1974 wydać wszystkich zaplanowanych pozycji. Dwie z nich o łącznej objętości 10 ark. wydawniczych ukażą się dopiero w roku 1975. Plan wydawniczy na ten rok zawiera 17 pozycji, przy czym łączna objętość wynosi 259,25 ark. wydawniczych. Prace nad przygotowaniem tych publikacji prowadzone są intensywnie, zwłaszcza że wśród nich znajdują się wszystkie wydawnictwa jubileuszowe a mianowicie:

1. Z dziejów nauki polskiej
2. Działacze Towarzystwa Naukowego w Toruniu
3. Historia Towarzystwa Naukowego w Toruniu

IV. KOMISJE I KOMITETY PRZY ZARZĄDZIE

1. Komisja Upowszechniania Nauki pracowała w składzie: Eugenia Kwiatkowska - przewodnicząca i Zbigniew Górski - sekretarz.

Działalność Towarzystwa w zakresie upowszechniania nauki charakteryzowała się próbami znalezienia nowych interesujących form oraz tematów. Definitywnie zaniechano organizowania w różnych miastach powiatowych podstawowych cykli popularnonaukowych pod nazwą "Studium Wiedzy o Regionie". Odbyły się już one zresztą w wielu ośrodkach, właściwie na całym terenie województwa.

Nowe formy pracy popularyzatorskiej reprezentuje przede wszystkim cykl słowno-muzyczny pt. "Nauka i muzyka". Każdemu wykładowi naukowemu organizowanemu w ramach tego cyklu towarzyszy koncert w wykonaniu zespołu kameralnego bądź solisty. Wielkie powodzenie i uznanie z jakim spotkały się te imprezy świadczą o ich potrzebie. Będą one kontynuowane, tak jak dotychczas w Książnicy Miejskiej im. Kopernika w Toruniu. Kontynuowane też będą 2 dalsze cykle

organizowane w Toruniu wspólnie z Klubem Międzynarodowym Prasy i Książki, a mianowicie "w pracowniach toruńskich uczonych" oraz "współczesne problemy nauk matematyczno-przyrodniczych".

Z odbytych w 1974 roku na uwagę i powtórzenie zasługuje także cykl "Studium historii ustroju, politycznego i prawa PRL" zorganizowany w, włącznie oraz literackie "Wieczory przy samowarze" odbywane we Włocławku. Zamiast długich serii wykładów Komisja pragnie organizować w przyszłości imprezy krótsze o charakterze popularnonaukowych sesji.

2. K o m i t e t R e d a k c y j n y "Sprawozdań" pracował w składzie: Bożena Osmólska-Fiskorska- przewodnicząca, Ludmiła Roszkówna i Wacław Szyszkowski - członkowie.

Komitet zajmował się zbieraniem materiałów do kolejnego numeru "Sprawozdań" w szczególności zaś podejmował starania o przekazywanie właściwych materiałów przez sekretarzy poszczególnych Wydziałów, Komisji i Komitetów Redakcyjnych.

W roku 1974 ukazał się nr 26 "Sprawozdań TNT", nr 27/1973 ukazał się w końcu stycznia 1975 r.

3. K o m i t e t R e d a k c y j n y "Prac Popularnonaukowych" działał w składzie:

Marian Arszyński- przewodniczący, Andrzej Tomczak - zastępca przewodniczącego i Franciszek Peplowski - sekretarz.

W ciągu roku 1974 Komitet odbył 1 posiedzenie, na którym omówiono plan działania na rok 1975 oraz rozpatrzono wstępnie zgłoszone propozycje wydawnicze.

W serii "Prac Popularnonaukowych" ukazała się w roku 1974 jedna publikacja, a mianowicie praca Jerzego Serczyka pt. "Towarzystwo Naukowe w Toruniu. Krótki zarys dziejów".

W przygotowaniu na rok 1975 znajdują się 2 pozycje poświęcone zabytkom województwa bydgoskiego /nowa seria "Zabytki Polski Północnej"/:

- Mariana Dorawy: Katedra Św. Trójcy w Chełmży
- Ireneusza Sławskiego : Zamek w Golubiu

V. WYDZIAŁY

Wydział I - N a u k H i s t o r y c z n y c h składał się w końcu roku 1974 z 26 członków miejscowych i 15 zamiejscowych. Przewodniczącym Wydziału był Karol Górski, zastępcą Tadeusz Grudziński a sekretarzem Stefan Cackowski.

W roku 1974 członkowie Wydziału I brali czynny udział w pracach związanych z przygotowaniem i przebiegiem XI Powszechnego Zjazdu Historyków Polskich w Toruniu / 7-13 IX 1974 /.

W związku z tym odbyły się tylko 2 zebrania naukowe Wydziału, podczas których:

- 1 IV 1974 - Jerzy Dygdała wygłosił referat pt. *Polityka Torunia wobec władz Rzeczypospolitej w pierwszym okresie panowania Stanisława Augusta 1764-1772*
- 21 XI 1974 - z następującymi referatami:
 - M. Biskup, Tadeusz Rosłanowski - *Miasta feudalne Europy Środkowej i Wschodniej. Przemiany społeczne i układy przestrzenne.*
 - Bolesław Pleśniarski - *Peperowska polityka i działalność oświatowo-wychowawcza w okresie okupacji hitlerowskiej.*
 - Andrzej Tomczak - *Lustracja województw wielkopolskich i kujawskich z 1789 r.*

Wydział odbył także 4 posiedzenia administracyjne

- 1 IV 1974 Omawiano sprawy administracyjne oraz uzupełniono Komitet Redakcyjny "Zapisek Historycznych"
- 14 X 1974 Obradowało Prezydium Wydziału ustalając plan pracy do końca roku
- 21 XI 1974 Omawiano sprawy wydawnicze oraz zmiany w skła - dzie członków wydziału
- 20 XII 1974 Dokonano wyboru kandydatów na nowych członków wydziału.

Przy Wydziale I działała 1 Komisja i 4 Komitety redakcyjne.

1. Komisja Historyczna liczyła w końcu roku sprawozdawczego 20 członków i 31 współpracowników. Przewodniczącym był Kazimierz Jasiński a sekretarzem Teresa Borawska.

W ciągu roku 1974 Komisja odbyła 2 posiedzenia naukowe, w czasie których:

26 IV 1974 Maksymilian Grzegorz wygłosił referat pt. "Rola szpitalnictwa w państwie Zakonu Krzyżackiego w Prusach od XIII-XV wieku"

17 XII 1974 Zenon Nowak wygłosił referat pt. "Justyfikacja Zygmunta Luksemburskiego - Ze studiów nad procesem polsko-krzyżackim we Wrocławiu w r.1420".

Komisja współpracowała ściśle z torunskim Oddziałem Polskiego Towarzystwa Historycznego.

2. Komitet Redakcyjny "Roczników" pracował w składzie: Jerzy Wojtowicz - przewodniczący, Maria Jaczynowska - zastępca przewodniczącego i Zbigniew Zdrójkowski - sekretarz.

Komitet zajmował się w ciągu roku wydawnictwami będącymi w przygotowaniu na rok bieżący i na lata następne.

W roku 1974 w serii "Roczników" ukazała się jedna pozycja, a mianowicie Ireny Janosz-Biskupowej "Archiwum Ziem Pruskich".

3. Komitet Redakcyjny "Fontes" pracował w składzie: Leonid Żytkowicz - przewodniczący, Antoni Czacharowski i Sławomir Kalembka - członkowie.

W serii "Fontes" w roku 1974 ukazała się część 2 tomu V Aktów Stanów Prus Królewskich przygotowana przez M. Biskupa. Część 3 znajduje się w planie wydawniczym TNT na rok 1975.

4. Komitet Redakcyjny kwartalnika "Zapiski Historyczne" składał się z następujących osób: Marian Biskup - przewodniczący, Antoni Czacharowski - zastępca przewodniczącego oraz Sławomir Kalembka, Witold Łukaszewicz, Zenon Nowak, Kazimierz Wajda, Mieczysław Wojciechowski i Leon Żytkowicz - członkowie. Sekretarzem Komitetu był Jan Pakulski.

W roku 1974 zgodnie z planem wydano wszystkie 4 zeszyty tomu 39 "Zapisek Historycznych". W ciągu roku sprawozdawczego Komitet redakcyjny odbył 4 posiedzenia poświęcone omówieniu zawartości tomu 39 z. 4 oraz tomu 40 z. 1-3 "Zapisek Historycznych".

5. Komitet Redakcyjny "Prac Archeologicznych" /dawnie "Prace Prehistoryczne"/ pracował w następującym składzie: Kazimierz Żurowski - przewodniczący, Andrzej Kola - sekretarz, Krystyna Przewoźna i Jadwiga Chudziakowa - członkowie.

W roku 1974 w serii "Prac Archeologicznych" ukazały się następujące publikacje:

Jadwiga Chudziakowa - Kultura łużycka na terenie międzyrzecza Wisły, Drwęcy i Osy

Jadwiga Chudziakowa i

Andrzej Kola - Źródła archeologiczne z terenu zamku krzyżackiego w Toruniu.

Komitet odbył 2 posiedzenia, podczas których:

29 I 1974 omówiono plan wydawniczy na najbliższe lata, sprawę ewentualnego druku pracy Ł. Brochwicza pt. "Zaprawy romanskie"

7 XII 1974 opracowano plan wydawniczy "Prac Archeologicznych" Zawiera on następujące pozycje przeznaczone w pierwszej kolejności do wydania:

A. Kola - wczesnośredniowieczne Chełmno w świetle źródeł archeologicznych. Problem pierwotnej lokalizacji

A. Kola, G. Wilke, K. Żurowski - Źródła archeologiczne do studiów nad osadnictwem wczesnośredniowiecznym ziemi chełmińskiej

Wydział II - filologiczno-filozoficzny. w skład wydziału wchodziło 25 członków miejscowych i 13 zamiejscowych. Przewodniczącym Wydziału był Tadeusz Czeżowski, zastępcą przewodniczącego Leon Gumański, a sekretarzem Bożena Osmólska-Piskorska.

W dniu 28 kwietnia 1974 roku Wydział zorganizował otwarte zebranie z odczytem Eugeniusza Aniszczuki reżysera Teatru im.

Wilama Horzycy w Toruniu, na temat: "Prof. Stefan Srebrny - człowiek teatru".

Dnia 15 maja 1974 roku odbyło się posiedzenie naukowe Wydziału, na którym przedstawione zostały następujące prace:

Anny Krzewińskiej - "Sielanka staropolska, jej początki, tradycje i główne kierunki rozwoju"

Aleksandry Arupianki - "Polskie czasowniki przedrostkowe w XVIII wieku"

Artura Hutnikiewicza-"Zbiór studiów krytycznoliterac-
kich"

Po zebraniu naukowym w dniu 15 maja 1974 roku odbyło się posiedzenie administracyjne, na którym redaktor naczelny wydawnictwa TWI Artur Hutnikiewicz przedstawił trudności wydawnicze Towarzystwa w związku z dużą ilością złożonych prac i znacznie obniżonym limitem arkuszowym. W związku z tym prace przedstawione na zebraniu naukowym postanowiono zgłosić dopiero na rok 1976.

Przy Wydziale II działały 4 Komisje i 1 Komitet Redakcyjny

1. K o m i s j a F i l o l o g i c z n a liczyła 23 członków i 11 współpracowników. Przewodniczącym był Bronisław Nadolski a sekretarzem Bożena Osmańska-Piskorska.

Komisja odbyła 7 posiedzeń naukowych z następującymi referatami:

- 26 II 1974 - Anna Krzewińska-Sielanka staropolska, jej początki, tradycje i kierunki rozwoju.
- 14 III 1974 - Mirosław Kasjan-Poetyka zagadki ludowej
- 2 IV 1974 - Konrad Górski - Semantyka ognia w praktyce pisarskiej A. Mickiewicza
- 19 IV 1974 - Stefan Melkowski-Renesans w świat esejistyki Tadeusza Micińskiego
- 20 V 1974 - Bronisław Nadolski-Renesansowe trionfo Wilhelma Grafensa z Słbląga w r. 1540
- 6 XII 1974 - Wojciech Gutowski-Chaos czy ład? Symbolika ruchu we wczesnej twórczości Tadeusza Micińskiego

11. XII 1974 Janina Wiertel - Związki literackie polsko-
ruskie w XVI w.

2. Komisja F i l o z o f i c z n a liczyła 10 członków i 7
współpracowników. Przewodniczył jej Leon Gumański, zastępcą
przewodniczącego był Stanisław Soldenhoff a sekretarzem Henryk
Moese.

Komisja odbyła 4 posiedzenia naukowe z następującymi
referatami:

- 30 I 1974 - Tadeusz Czeżowski - Upór a wytrwałość
- 27 II 1974 - Wiesław Lang - Główne nurty we współczesnej
amerykańskiej filozofii pra-
wa
- 9 IV 1974 - Jan Szrednicki - O rzekomym istnieniu twier-
dzeń i zasad
- 27 XI 1974 - Stanisław Soldenhoff - Ktyka a medycyna

Dnia 16 XII 1974 Komisja odbyła także zebranie administracyjne,
na którym postanowiono prowadzić działalność odczytową i współ-
pracować z Oddziałem Toruńskim Polskiego Towarzystwa Filozofii -
cznego celem popularyzacji nauk filozoficznych.

3. K o m i s j a H i s t o r i i S z t u k i liczyła 16
członków i 14 współpracowników. Działała pod kierownictwem
Jedwigi Puciaty-Pawłowskiej jako przewodniczącej, Zygmunta
Kruszelnickiego jako zastępcy przewodniczącego oraz Józefa Pokle-
wakiego jako sekretarza.

Komisja odbyła 2 posiedzenia naukowe, z następującymi refera-
tami:

- 24 I 1974 - Maria Zybert - Toruńskie kolekcje malarstwa
obcego

17 XII 1974 - Józef Poklewski - Fabryka kościoła w
Sadkach koło Nakła

Komisja odbyła też jedno posiedzenie administracyjne w dniu 11 XI 1974 poświęcone omówieniu tomu VI Teki Komisji Historii Sztuki przygotowanej do wydania w roku 1976

4. Komisja Bibliografii i Bibliotek o-
znawstwa liczyła 19 członków i 16 współpracowników.
Przewodniczącym był Henryk Baranowski, zastępcą przewodniczącego
Alojzy Tujakowski, sekretarzem Krystyna Podlaszewska.

Komisja odbyła 2 posiedzenia:

12 XI 1974 z wykładem Henryka Baranowskiego pt. "Biblio-
grafia historyczna Pomorza Wschodniego"

13 XII 1974, podczas którego Krystyna Podlaszewska
przekazała swoje wrażenia z podróży do
bibliotek naukowych Francji i RFN

5. Komitet Redakcyjny "Prac Wydziału Filolo-
giczno-Filozoficznego" działał w składzie: Zofia Abramowiczówna-
przewodnicząca, oraz Tadeusz Czeżowski, Bronisław Nadoleki,
Jadwiga Puciata-Pawłowska i Malina Turska jako członkowie.

W serii "Prac Wydziału Filologiczno-Filozoficznego" w roku 1974
ukazały się następujące pozycje:

Jerzy Speina - Bankructwo realności. Proza Brunona
Schulza

Jerzy Ł. Maciejowski - W kłębowisku przeciwieństw. Obraz
idei w prozie narracyjnej Stani-
sława Brzozowskiego

Józef Poklewski - Święta Lipka, polska fundacja barokowa
na terenie Prus książęcych

Do wydania w roku 1975 przygotowano prace:

I. Dąbkiej - Znaki i myśli

Z. Mocarskiej-Tycowej- Działalność krytyczno-literacka

T. Jeske-Choińskiego wobec przełomu
antypozytywistycznego

Wydział III, Matematyczno - Przyrodniczy liczył w końcu roku sprawozdawczego 65 członków miejscowych i 24 zamiejscowych. Prezydium Wydziału pracowało w składzie: Alina Ulińska - przewodnicząca, Władysław Niewiarowski - zastępca przewodniczącego i Andrzej Wilczyński - sekretarz.

W roku 1974 Wydział odbył 2 posiedzenia naukowe z następującymi referatami:

- 6 XII 1974 - A. Drozdowski - Zależność między ciężarem ciała bez muszli a powierzchnią płuc u *Succinea putris* /L/
- W. Jędrzejczyk - Własne modyfikacje wycięcia śluzówki żołądka w leczeniu choroby wrzodowej żołądka i dwunastnicy
- E. Szczepańska-Sadowska - Hamowanie reaktywności osmotycznej mechanizmu pragnienia i aktywności podwórzowo-przysadkowego układu antydiuretycznego w warunkach hipertermii
- 12 XII 1974 /posiedzenie wspólnie z członkami Polskiego Towarzystwa Botanicznego/
- A. Noryśkiewicz - Zbiorowiska roślinne torfowiska Zgniłka oraz zmiany zachodzące pod wpływem gospodarki człowieka
- A. Zieliński - Zbiorowiska leśne Foj. Brodnickiego oraz wpływ na nie gospodarki leśnej i turystyki

Wydział odbył także 5 zebrań administracyjnych, na których omawiano sprawy bieżące, kwalifikowano prace do planu wydawniczego na rok 1976 oraz wyznaczano recenzentów. Jedno z zebrań poświęcone było właściwemu omówieniu działalności Wydziału III w przygotowanej do druku "Historii TNT". Na ostatnim posiedzeniu administracyjnym wybrano kandydatów na nowych członków Wydziału oraz dokonano zmiany na stanowisku delegata do Komitetu redakcyjnego "Pras Popularno-naukowych".

W dniach 5-7- grudnia 1974 Wydział wspólnie z redakcją dwumiesięcznika "Reports on Mathematical Physics" oraz Instytutem Fizyki UMK zorganizował 7 międzynarodowe Sympozjum Fizyki Matematycznej, podczas którego wygłoszone zostały następujące wykłady naukowe:

- A.Uhlmann /Lipak /, Transition Probabilities in the Algebra Approach and Related Questions.
- G.Lindblad /Sztokholm/, Dynamical Semigroups.
- W.Garczyński /Wrocław/, On the Decay Laws of Unstable Quantum Systems.
- W.Ochs /Monachium/ On the Unique Characterization of the Entropy as a Measure of the Dispersion of Classical and Quantum States.
- J.Łopuszański /Wrocław/, On the Algebra of Supersymmetry Transformations.
- I.Białynicki-Birula /Warszawa/, The Soliton: A new model of Elementary particle.
- K.Gawędzki /Warszawa/, Geometric Quantization and Quantum Mechanical Feynman Path Integrals for Spin
- W.Karwowski /Wrocław/, Application of the Positive Functionals in Euclidean Field Theory.
- J.Sławianowski /Warszawa/, Phase Geometry and the Quantum-Classical Transition.

- G.Lasner-/ Lipsk //, Continuous Representations of the Test Function Algebra for Quantum Fields.
- J.Rzewuski /Wrocław/, 1. Remarks on Composite and Unstable Objects in Quantum Field Theory, 2. Algebraic Approach to the Theory of Chronological Products.
- R.S.Ingarden /Toruń/, Semi-observables and Quantum Information.
- A.Jadczyk /Wrocław/, Magnetic Charge Quantization via Generalized Imprimitivity Systems.

Przy Wydziale III działały 2 Komisje oraz 1 komitet redakcyjny.

1. Komisja Astronomiczna w końcu roku 1974 liczyła 13 członków i 14 współpracowników. Przewodniczącym komisji była Wlhelmina Iwanowska a sekretarzem Cecylia Iwaniszewska. Podczas zebrań naukowych komisji ogłoszone zostały następujące referaty:

- 11 III 1974 - Andrzej Woszczyk- Sezonowe i lokalne zmiany obfitości dwutlenku węgla na dysku planety wenus
- 6 V 1974 - Stanisław Gorgolewski- Radłowe obserwacje satelitów Jowisza
- 13 V 1974 - Jack Locke /Kanada/- Organizacja badań astronomicznych w Kanadzie
- 15 V 1974 - Zdzisław Przygoda /Kanada/- Obchody kopernikańskie w Kanadzie.
- 20 V 1974 - Tadeusz Solecki- Cyfrowa redukcja obserwacji interferometrycznych Słońca na częstotliwości 127 Mhz
- Andrzej Kępa- Zasilacz stabilizowany z cyfrową kontrolą napięcia
- 27 V 1974 - E.HarveyRichardson /Kanada/- Projektowanie współczesnych wielkich teleskopów astronomicznych.

- 3 VI 1974 - Marek Szczepański - Wyznaczanie zależności stosunku C_2/CN od odległości od Słońca dla komety 1957² III /część I/
 - Mirosława Orłowska - Spektrofotometria komety 1969 g
- 17 VI 1974 - Aleksander Molezczan - Obserwacje widm pulsarów na 1420 Mhz
- 12 X 1974 - Francoise Praderie /Francja/- Badania teoretyczne atmosfer gwiazdowych
- 14 X 1974 - Francoise Praderie /Francja/- Objętości pierwiastków w atmosferach gwiazdowych
- 4 XI 1974 - Andrzej Kus - Przegląd nieba wykonany 1 milowym radioteleskopem w Cambridge
- 25 XI 1974 - Stefania Grudzińska - Opracowanie obserwacji integralnych komety 1957 III
 - Marek Szczepański, Stefania Grudzińska - Zależność stosunku C_2/CN od odległości heliocentrycznej dla komety 1957 III /część II/
 - Stefania Grudzińska - Analiza widmowa wybuchu komety Alcocka
 - Stefania Grudzińska - Korelacja wtórnych zmian blasku z aktywnością słoneczną dla komety 1957 III
 - Andrzej Woźczyk, Zygmunt Turko, Mirosława Orłowska, Małgorzata Śróbka - Opracowanie widma komety 1969 g.

2. Komisja Geograficzno-Geologiczna składała się z 11 członków i 30 współpracowników. Przewodniczącym Komisji był Rajmund Galon a sekretarzem Gabriel Wójcik.

W roku 1974 Komisja odbyła 1 posiedzenie naukowe w dniu 13 XII 1974, z następującymi referatami:

- M. Ceynowa - Szata roślinna ziemi chełmińskiej
- G. Wójcik, H. Ziembiewicz - Klimat ziemi chełmińskiej
- B. Kwiatkowska - Osadnictwo na ziemi chełmińskiej
- J. Pałkowski - Rolnictwo ziemi chełmińskiej
- L. Czertwertyński - Rozwój procesów urbanizacyjnych w strefie oddziaływania Torunia.

Następnie odbyto zebranie administracyjne poświęcone realizacji dalszych części monografii Ziemi chełmińskiej.

3. K o m i t e t R e d a k c y j n y "Studia Societatis Scientiarum Torunensis" składał się z następujących osób: Edmund Strzelczyk - redaktor główny, oraz redaktorzy działów: Lucjan Borowiecki /Sectio B-chemia/, Edmund Galon /Sectio C-geografia i geologia/, Jan Zabłocki /Sectio D- botanika/, Cecylia Iwaniszewska /Sectio F-astronomia/ i Juliusz Narębski /Sectio G- fizjologia/.

W serii wydawniczej "Studia Societatis Scientiarum Torunensis" wydane zostały w roku 1974 następujące prace:

Sectio C /Geografia i geologia/ - Antoni Olszewski- Jednostki litofacjalne glin subglacjalnych nad dolną Wisłą w świetle analizy ich makrostruktur i makrotektur

Sectio D /botanika/ - Urszula Bolińska-Zmienność liści, owoców i łusek Betula humilis Schrk. w północnej Polsce

Sectio D /botanika/ - Marian Boliński, Urszula Bolińska, Mirosława Ceynowa-Giełdon - roślinność jezior

Zdręczno i kowie na obszarze
Borów Tucholskich

- Sectio D /botanika/
Vol. X, nr 2
- Klemens Kępczyński, Irena Zienkiewicz - Zbiorowiska ruderalne miasta Torunia
- Sectio E /zoologia/
Vol. IX, nr 6
- Jan Łosiński - Badania nad wpływem nawożenia organicznego i mineralnego na występowanie skoczogonków /collembola/ w uprawie ziemniaków
- Sectio E /zoologia/
Vol. X, nr 1
- Jan Průffer, Edward Sołtys - Motyle ziemi chełmińskiej i terenów sąsiednich
- Sectio F /astronomia/
Vol. V, nr 4
- Stanisław Gorgolewski - Solar and sidereal digital clock
- Zygmunt Turko - Digital reduction of stellar spectra
- Bogdan Wikierski - Programmed pulse generator for astronomical applications
- Sectio F /astronomia/
Vol. V, nr 5
- Stanisław Gaska - The relation of a σ_1 for the perseid meteor stream
- Walter Wegner - Interstellar extinction and spectrophotometry of the helium-rich star HD 264111
- Danuta Kuroszkin - Super-metal-rich stars

Sectio G/ Physiologia/ - Jadwiga Tymicz- Szerząca się depresja EEG królika w doświadczeniu chronicznym
Vol. III, nr 5

W y d z i a ł IV- P r a w n o- S p o ł e c z n y liczył 23 członków miejscowych i 6 zamiejscowych. Przewodniczącym Wydziału był Wacław Szyszkowski, zastępcą przewodniczącego Jerzy Śliwowski, a sekretarzem Andrzej Bulsiewicz.

W ciągu roku 1974 Wydział odbył 4 posiedzenia naukowe podczas których przedstawione zostały następujące opracowania:

- 21 I 1974 - J.Jezierski- Prawno-finansowe zagadnienie gromadzenia wkładów oszczędnościowych PRL /ref. J.Głuchowski/
- J.Głuchowski - Polityka fiskalna Stanów Zjednoczonych
- Andrzej Pułko- Zasada podziału władzy między federacją a stanami w konstytucji Stanów Zjednoczonych Ameryki /ref. W.Szyszkowski/
22 IV 1974 - J.daniszewski - Finanse partii politycznych w NRF
- J.Piszczeł - Projekt kodeksu rolnego
28 VI 1974 - W.Bojarski - Pożytki naturalne w prawie rzymskim
12 XI 1974 - W.Lang - Johna Rowls'a teoria sprawiedliwości

Wydział odbył też 5 posiedzeń administracyjnych, na których:

- 21 I 1974 omawiano projekty prac popularnonaukowych z dziedziny nauk prawnych / ref.J.Gilasa/

- 22 IV 1974 podjęto uchwałę o powiększeniu składu Komitetu Redakcyjnego "Studia Iuridica"
- 12 XI 1974 Podjęto uchwałę akceptującą tematy prac popularnonaukowych
- 13 XI 1974 konferowano z przedstawicielami i organizatorami Komisji Ekonomicznej przy Wydziale IV przy udziale sekretarza generalnego TNT
- 27 XI 1974 powołano Komisję Ekonomiczną przy Wydziale IV

Przy Wydziale IV pracował Komitet Redakcyjny Studia Iuridica w składzie Wiesław Daszkiewicz - przewodniczący, oraz Jan Krajewski i Janusz Symonides - członkowie.

W dniu 22 kwietnia 1974 wobec rezygnacji W. Daszkiewicza ze stanowiska przewodniczącego postanowiono wybrać nowego przewodniczącego, którym został Wacław Szyszkowski. Równocześnie w skład Komitetu Redakcyjnego wybrani zostali Janusz Gilas i Andrzej Marek.

W roku 1974 w serii wydawniczej "Studia Iuridica" ukazały się następujące wydawnictwa:

Leopold Stecki - Umowa darowizny

Marian Filar - Przesłębstwo zgwałcenia w polskim prawie karnym.

Obok pracy organizacyjnej realizowanej w zespołach członków, a więc w Wydziałach, ich Komisjach i Komitetach Redakcyjnych była w Towarzystwie działalność kierowana i organizowana wyłącznie przez Zarząd przy pomocy personelu administracyjnego TNT. Działalność ta obejmowała cały program celów i zadań statutowych TNT uwzględniając nie tylko potrzeby naukowe członków ale i zainteresowanie całego społeczeństwa miasta Torunia i północnych

terenów naszego kraju.

W działalności tej tak jak każdego roku można było wyróżnić:

- akcję wydawniczą
- badania naukowe
- organizowanie spotkań i zjazdów naukowych
- organizowanie wystaw
- akcję popularyzacji wiedzy
- zagraniczną i krajową wymianę wydawnictw
- produkcję mikrofilmów i fotokopii oraz gromadzenie filmo-
teki
- propagandę i sprzedaż wydawnictw własnych
- gromadzenie księgozbioru dzieł naukowych
- gromadzenie, przechowywanie i opracowanie materiałów archi-
walnych i muzealnych związanych przede wszystkim z Toruniem
- i z regionem Pomorza Gdańskiego
- gromadzenie i przechowywanie pamiątek z własnej historii
Towarzystwa

VI AKCJA WYDAWNICZA

Działalność wydawnicza TNT polegająca na wydawaniu drukiem prac naukowych i popularnonaukowych członków TNT prowadzona była w oparciu o roczny plan wydawniczy. Jak już przedstawiono w rozdziale III, dotyczącym Redakcji Naczelnej TNT, w roku 1974 wydano 24 publikacje o łącznej objętości arkuszy wydawniczych - 288,5.

Udział poszczególnych Wydziałów w realizacji planu wydawnicze-
go na rok 1974 był następujący:

Wydział I - wydawnictwa ciągłe	4 pozycje 66,25 ark.wyd.
wydawnictwa seryjne	4 pozycje 75,50 ark.wyd.
Wydział II	3 pozycje 36,50 ark.wyd.

Wydział III	9 pozycji 61,50 ark.wyd.
Wydział IV	2 pozycje 33 ark.wyd.
Prace Popularenaukowe	1 pozycja 5,50 ark.wyd.
Sprawozdania	<u>1 pozycja 10,25 ark.wyd.</u>
	24 pozycje 288,50 ark.wyd.

Ogólny koszt działalności wydawniczej TNT w roku 1974 wynoszący 1.165.669,- zł został pokryty w całości. Towarzystwo wypłaciło także zaliczkowo honoraria autorskie na sumę 222.532,- dotyczące wydawnictw planowanych na rok 1975.

VII BADANIA NAUKOWE

Plan badań naukowych na rok 1974 przewidywał wydatki o łącznej wysokości 40.000,-zł na następujące badania:

1. J.Wojtowicz, K.Wajda - Monografia miasta Torunia
2. K.Jasiński, A.Czacharowski, J.Kasprzyk, J.Powiereki, M.Wojciechowski, B.Serczykowa, S.Wierzechosławski i K.Podlaskowska - Monografia zasłużonych działaczy TNT
3. I.Janosz-Biskupowa - Księga konturystwa gdańskiego
4. M.Biskup - Akta Stanów Prus Królewskich t. VI
5. E.Kwiatkowska - Monografia Ziemi Dobrzyńskiej /geografia/
6. K.Górski - Tabliczki woskowe miasta Torunia w XV i XVI wieku
7. J.Bieniak - Kodeks dyplomatyczny Kujaw i Ziemi Dobrzyńskiej
8. J.Witkowski - Kultura muzyczna Torunia w okresie międzywojennym

Z sumy przeznaczony na badania naukowe w roku 1974 wykorzystano 39.636,- zł.

VIII SPOTKANIA I ZJAZDY NAUKOWE

W roku 1974 Towarzystwo nasze współpracowało w organizacji bądź też organizowało samodzielne następujące spotkania naukowe:

1. W dniu 11 IX 1974 wykład prof.dr Alberta Soboul z Paryża pt. "Problèmes de méthodologie: pour une histoire historique".
2. W dniu 2 X 1974 sesja naukowa z okazji XXX lecia PRL /wspólnie z UMK/.
3. W dniu 16 XI 1974 posiedzenie naukowe poświęcone pamięci prof.dr Bronisława Włodarskiego /wspólnie z PTH/.
4. W dniach 5-7 XII 1974, XII Międzynarodowe Sympozjum Fizyki Matematycznej /wspólnie z redakcją dwumiesięcznika "Reports on Mathematical Physics" oraz Instytutem Fizyki UMK/.

IX ORGANIZACJA WYSTAW

W roku 1974 z inicjatywy bądź też przy współpracy TNT urządzone zostały następujące wystawy:

1. Wystawa dorobku wydawniczego województwa bydgoskiego w ramach "Panoramy XXX lecia". Warszawa, Biblioteka Publiczna miasta stołecznego Warszawy, III 1974
2. Wystawa "Nauka i Szkolnictwo Wyższe w XXX leciu PRL" Wydawnictwa TNT, Bydgoszcz, Foyer Filharmonii Pomorskiej VII 1974
3. Wystawa wydawnictw TNT poświęconych naukom historycznym podczas XI Powszechnego Zjazdu Historyków Polskich w Toruniu, 9-13 IX 1974, Rektorat UMK w Toruniu
4. Wystawa "Stowarzyszenia Regionalne w XXX leciu PRL", 9-24 X 1974. Hala widowiskowo sportowa w Katowicach
5. Wystawa wydawnictw regionalnych towarzystw kulturalnych 18-20 grudzień 1974, Warszawa, Pałac Kultury i Nauki.

X AKCJA ZAGRANICZNEJ I KRAJOWEJ WYMIANY WYDAWNICTW

W roku 1974 Towarzystwo nasze wymieniło swe wydawnictwa z 216 kontrahentami w 27 krajach całego świata oraz 73 instytucjami krajowymi.

W ramach wymiany zagranicznej wysłano 1697 egzemplarzy wydawnictw własnych za co otrzymano 2802 egzemplarze publikacji naukowych z zagranicy.

W ramach wymiany krajowej wysłano 427 egzemplarzy wydawnictw własnych a otrzymano 347 wydawnictw obcych.

Prócz wymiany zagranicznej i krajowej Towarzystwo nasze otrzymało w roku 1974 następujące ilości bezpłatnych wydawnictw:

- od instytucji zagranicznych	799
- od instytucji krajowych	740

XI AKCJA POPULARYZACJI WIEDZY

Ważnym przejawem działalności Towarzystwa Naukowego w Toruniu jest akcja popularyzacji wiedzy za pomocą prelekcji i wykładów, nad której przebiegiem i przygotowaniem czuwa Zarząd przy pomocy Komisji Upowszechniania Nauki.

W roku 1974 z inicjatywy i przy współpracy Towarzystwa odbyły się następujące wykłady popularnonaukowe:

1. Studium historii ustroju politycznego i prawa PRL - w Wąbrzeźnie 9 wykładów
2. Wieczory przy samowarze, poświęcone literaturze polskiej XXX lecia - we Włocławku 5 wykładów
3. Współczesne problemy nauk matematyczno-przyrodniczych -wspólnie w KMPiK w Toruniu 7 wykładów
4. W pracowniach toruńskich uczonych-wykłady z pokazami- wspólnie z KMPiK w Toruniu 4 wykłady

5. Z kart historii kształtowanie się władzy ludowej- wspólnie
z KMPIK w Toruniu 3 wykłady
6. Nauka i muzyka - wykłady naukowe połączone z
koncertami - wspólnie z Książnicą Miejską
w Toruniu 3 wykłady
-
- 31 wykładów

Ta ostatnia impreza zyskała szczególnie wielką popularność i zainteresowanie członków, studentów i mieszkańców miasta.

XII PRACOWNIA MIKROFILMOWA

Pracownia Mikrofilmowa TNT, istniejąca od roku 1948, wykonuje mikrofilmy i fotokopie materiałów archiwalnych i naukowych oraz przedmiotów zabytkowych na zamówienie placówek naukowych i archiwalnych oraz indywidualnych badaczy z całego kraju.

W roku 1974 wykonywano zamówienia instytutów naukowych i zakładów UMK, Oddziałów PAN w Toruniu, Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Kielcach, Wyższej Szkoły Nauczycielskiej w Olsztynie, Muzeum Okręgowego w Toruniu, Muzeum w Elblągu, Muzeum Piśmiennictwa Kaszubskiego w Wejherowie, Ośrodka Dokumentacji Zabytków w Warszawie, Książnicy Miejskiej w Toruniu, Biblioteki Miejskiej w Bydgoszczy, Biblioteki Głównej Uniwersytetu w Gdańsku, P.P "Pracownie Konserwacji Zabytków" w Toruniu i Warszawie, Wojewódzkiego Archiwum Państwowego Oddział w Toruniu, Instytutu Maszyn Matematycznych w Toruniu, licznych szkół średnich w Toruniu i w Inowrocławiu.

Wiele prac wykonała pracownia dla zasobów własnej filmoteki m.in. zmikrofilmowano część księgozbioru M.Kopernika wypożyczonego z Uppsali w Szwecji na wystawę do Torunia.

Liczne prace wykonuje Pracownia Mikrofilmowa TNT w związku

z badaniami naukowymi prowadzonymi przez Towarzystwo, szczególnie do Kodeksu Dyplomatycznego Kujaw i Ziemi Dobrzyńskiej, do Księgi Komturstwa Gdańskiego oraz do Monografii Zasłużonych Działaczy TNT.

W roku 1974 Pracownia wykonała łącznie:

- 13.700 zdjęć mikrofilmowych
- 4.396 klatek pozytywów /przezroczy/
- 8.000 powiększeń

XIII SPRZEDAŻ I REKLAMA WYDAWNICTW WŁASNYCH

Wydawnictwa Towarzystwa Naukowego w Toruniu sprzedawane są w sieci księgarskiej oraz w biurze administracji przy ul. Słowackiego 8 / gmach Książnicy Miejskiej.

Stałą sprzedaż wydawnictw TNT prowadzi Księgarnia Naukowa w Toruniu, Towarzystwo Miłośników Torunia oraz Dom Kopernika w Toruniu.

Ze sprzedaży, wydawnictw w roku 1974 Towarzystwo osiągnęło wpływy wysokości 207.202,70 zł.

W roku 1974 TNT zorganizowało następujące wystawy połączone ze sprzedażą i kiermasze swoich wydawnictw:

- z okazji Dni Oświaty Książki i Prasy - kiermasz przed ratuszem na Rynku Staromiejskim dnia 5 maja 1974
- z okazji XI Powszechnego Zjazdu Historyków Polskich w Toruniu, 9-13 września 1974. Stoisko w Rektoracie UMK.
- z okazji wystawy "Stowarzyszenia Regionalne w XXX leciu PRL", 9-24 października 1974 w hali widowiskowo-sportowej w Katowicach

XIV GROMADZENIE KSIĘGOCZBIORU

Księgozbiór Towarzystwa znajduje się pod opieką Książnicy Miejskiej im. Kopernika w Toruniu i jest stale uzupełniany nowymi

nabytkami pochodzącymi z wymiany zagranicznej i krajowej. Szczególną wartość dla naukowców ma bogaty zestaw czasopism naukowych nadchodzących z kilkudziesięciu krajów, reprezentujący wszystkie dziedziny nauki, obecnie odostępniony w Czytelni Czasopism Książnicy Miejskiej / I piętro/.

Stan księgozbioru kompletowanego od najwcześniejszych lat istnienia TNT przedstawiał się w dniu 31 XII 1974 następująco:

1. Druki zwarte	24.999 wol.
2. Wydawnictwa ciągłe	21.874 "
3. Starodruki	1.541 "
4. Rękopisy	370 "
5. Wydawnictwa kartograficzne	94 "
6. Ryciny	16 "
7. Maszynopisy prac niepublikowanych	11 "
8. Nuty	8 "
9. Inne	3 "

48.916 wol.

W roku sprawozdawczym oprawiono 200 woluminów czasopism i 42 woluminy druków zwartych.

W skład księgozbioru wchodzi wartościowe dary wydawców, naukowców i patriotów pomorskich i toruńskich z lat zaboru pruskiego i z czasów późniejszych. W roku 1974 jednym z takich darów stał się cenny księgozbiór doc.dr Heleny Piskorskiej przekazany Towarzystwu za pośrednictwem doc.dr Bożeny Osuólskiej-Piskorskiej.

W księgozbiornie na prawach samodzielnych zespołów znajdują się cenne biblioteki wieloletniego prezesa TNT Stanisława Kujota oraz zasłużonego w czasach zaboru pruskiego bibliofila i wydawcy chełmińskiego Walentego Fiałka.

XV ZBIORY ARCHIWALNE I MUZEALNE

Zbiory archiwalne akt i dokumentów TNT przechowywane są jako osobny zespół w Wojewódzkim Archiwum Państwowym Oddział w Toruniu. Natomiast pozostałości dawnych zbiorów muzealnych, gromadzonych od początku istnienia Towarzystwa i eksponowanych w czasach zaboru pruskiego w salach muzeum polskiego w siedzibie TNT przy ul. Wysokiej 16, znajdują się obecnie w depozycie Muzeum Okręgowego w Toruniu. według spisów inwentarzowych /w posiadaniu TNT/ na zbiory te składają się:

a/ malarstwo, rzeźba, rzemiosło artystyczne, broń, meble i inne zabytkowe przedmioty.....	190 egz.
b/ zbiory archeologiczne	462 egz.
c/ zbiory starej grafiki /miedzioryty, akwaforty, drzeworyty, litografie, staloryty, w tym cenna kolekcja 68 prac D.Chodowieckiego z daru W.Amrogowicza dla TNT/	343 egz.
d/ zbiór starych monet i medali	2.246 egz.
R a z e m:	3.241 egz.

Statut TNT w § 4 nakłada na Towarzystwo obowiązek "zbierania i przechowywania wszelkiego rodzaju materiałów naukowych, bibliotecznych, archiwalnych i muzealnych, związanych przede wszystkim z Pomorzem".

Realizacja tego obowiązku, przy zachowaniu zasady przechowywania w depozycie Muzeum Okręgowego tej części zbiorów, która nie jest bezpośrednio związana z historią TNT, winna stać się celem aktywnych starań wszystkich członków.

XVI PERSONEL ZAWODOWY TNT

W skład personelu zawodowego TNT w dniu 31 XII 1974 wchodziły następujące osoby:

a/ W Biurze Zarządu:

dyrektor administracyjny - Tadeusz Zakrzewski
 główny księgowy - Bogumiła Przeperska
 księgowa - Elżbieta Pruchnicka
 kierownik zagranicznej i krajowej wymiany wydawnictw-
 Irena Woszczykowa-/pół etatu/
 referent administracji - Zofia Łaszewska
 referent reklamy i sprzedaży - Barbara Madecka
 magazynier - Jan Krajewski /pół etatu/
 magazynier - Leon Łukaszewski /pół etatu w okresie wypo-
 wiedzenia/

b/ W Redakcji Wydawnictw:

kierownik redakcji - Amalia Rosińska
 redaktor - Bożena Sołtyś

c/ W Pracowni Mikrofilmowej:

kierownik Pracowni - Krystyna Porębska
 laborant - Aleksandra Cackowska
 korektor - Halina Skarżyńska / pół etatu/
 sprzątaczką - Parania Wiśniewska /pół etatu/

x x x

Rok 1974 zaznaczył się w życiu INT dwoma istotnymi akcentami: dalszym rozwojem organizacyjnym i wydawniczym oraz skonkretyzowaniem prac przygotowawczych do jubileuszu 100-lecia.

Zaznaczył się więc przede wszystkim znaczny przyrost ilości członków na skutek przystąpienia okrążyło 40 pracowników Instytutu Ekonomii UMK pragnących partycypować w pracach i wydaw - nictwach Towarzystwa. W wyniku dłuższych rokowań Zarząd ustalił,

iz ekonomiści zostaną chwilowo objęci opieką przez Wydział IV, przy którym została 27 XI 1974 utworzona Komisja Ekonomiczna, na czele której stanął doc.dr hab. Witold Sudoł jako przewodniczący i dr Roman Kiżuk jako sekretarz. Także 6 Przedstawicieli ekonomii zostało zgłoszonych na członków Wydziału IV, co zaakceptowało posiedzenie międzywydziałowe 17 stycznia 1975 r. w miarę wzrostu i okrzepnięcia ekonomicznej kadry naukowej nastąpić winno z czasem powołanie odrębnego Wydziału V- Nauk Ekonomicznych. Konsekwencją tych poczynañ winno być podjęcie prac przez Komisję Ekonomiczną z perspektywą uruchomienia w przyszłości nowego wydawnictwa seryjnego "Studia Oeconomica Torunensia". Fakty te uznać należy za pozytywne, świadczące o poszerzaniu się kręgu zainteresowań TNT na nowe dyscypliny naukowe, ważne i dla gospodarki narodowej.

Mimo wzrastających trudności na rynku papierniczym i w bazie poligraficznej udało się w całej pełni zrealizować limit wydawniczy, zwłaszcza dzięki dodatkowej pomocy Działu Wydawnictw PAN. Wysoka ilość 288,50 arkuszy wydawniczych i 24 pozycji- przyczym aż 9 pozycji wydziału III w ramach własnego planu zrealizowanego przez PWN - jest zjawiskiem optymistycznym. Rezultaty tego zawdzięczamy także ofiarnej pracy Redakcji Naczelnej z p.mgr Amalią Kosińską i p.mgr Bożeną Sołtys oraz pracownikom toruńskiej Ekspozytury PWN, którym należą się specjalne podziękowania. Natomiast czynnikiem negatywnym jest spadek zakupu naszych wydawnictw mimo szerokiej akcji reklamowej i sprężystej działalności Biura z ofiarnym dyrektorem mgrem Tadeuszem Zakrzewskim na czele. Trudności zostały spowodowane zwyżką cen książek naukowych oraz nierozwinięciem nowej zaplanowanej serii popularnonaukowej "Zabytki Polski Północnej", która z opóźnieniem startuje w r. 1975. w każdym jednak razie obserwujemy zmniejszenie się własnych dochodów, co zmuszać będzie do wystąpienia do władz wojewódzkich o

zwiększenie podstawowej dotacji rocznej dla wyrównania budżetu. Zarząd rozpatrzył także propozycje własnych inicjatyw wydawniczych zgłoszonych przez wszystkie Wydziały. Zaakceptował zgłoszone zamierzenia, przewidując finansowanie prac przygotowawczych, szczególnie w wypadku interdyscyplinarnych monografii zespołowych /ziemia chełmińska, ziemia dobrzyńska, monografia Torunia, edycje źródeł/.

Poważną troskę Zarządu stanowiło odpowiednie przygotowanie obchodów jubileuszowych 100-lecia. Główny akcent musiał zostać położony na terminowe przygotowanie publikacji związanych z jubileuszem. Powiodło się zmontowanie maszynopisu "Z dziejów nauki polskiej - ukierunkowanej Księgi Pamiętkowej /około 30-arkuszy wydawniczych / pod red. prof.dr Artura Hutnikiewicza i Leszka Janiszewskiego. Również udało się mimo szeregu trudności zmontować obszerny, ponad 30-arkuszowy maszynopis dzieła zbiorowego "Działacze TNT w latach 1875-1975 /pod red. prof.M.Biskupa/, które przynosi poważny materiał tak do dziejów Towarzystwa, jak nauki polskiej na Pomorzu Gdańskim i w ziemi chełmińskiej w XIX i I połowie XX stulecia. Natomiast z ubolewaniem stwierdzić trzeba, że nie powiodło się dotąd skompletowanie maszynopisu pracy zbiorowej "Historia TNT 1875-1975" na skutek niepunktualności niektórych współautorów. Mimo to pozycja ta ukaże się choćby w terminie nieco późniejszym. Namiastką jej stanowi ogłoszona już przez Jerzego Serczyka praca "Towarzystwo Naukowe w Toruniu. Krótki zarys dziejów" /1974/, która odgrywa rolę pożytecznego informatora.

Skonkretyzowane natomiast zostały projekty dotyczące 2-dniowych uroczystości jubileuszowych przewidzianych na schyłek 1975 r. Protektorat nad nimi zgodził się objąć przewodniczący Rady Państwa prof.Henryk Jabłoński na prośbę delegacji Zarządu dnia 25 listopada 1974. W skład Komitetu Honorowego weszli przedstawiciele najwyższych władz i instytucji naukowych, partyjnych, rządo-

wych i administracyjnych, konkretnie:

1. Prof.dr Włodzimierz Trzebiatowski, Prezes Polskiej Akademii Nauk
2. Prof.dr Andrzej Werblan, Sekretarz Wydziału Nauki Komitetu Centralnego Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej
3. Prof.dr Sylwester Kaliski, Minister Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki
4. Józef Tejchma, Minister Kultury i Sztuki
5. Prof.dr Janusz Groszkowski, Przewodniczący Ogólnopolskiego Komitetu Frontu Jedności Narodu
6. Prof.dr Jan Kaczmarek, Sekretarz Naukowy Polskiej Akademii Nauk
7. Prof.dr Dionizy Smoleński, wiceprezes Polskiej Akademii Nauk, Przewodniczący Rady Towarzystw Naukowych
8. Mgr Witold Lassota, Przewodniczący Sejmowej Komisji Kultury
9. Prof.dr Gerard Labuda, Prezes Bornańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk
10. Józef Majchrzak, I Sekretarz Komitetu Wojewodzkiego Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Bydgoszczy
11. Inż. Edmund Lehmann, Wojewoda Bydgoski
12. Zygmunt Machowski, I Sekretarz Komitetu Miejskiego PZPR w Toruniu
13. Prof.dr Witold Łukaszewicz, Rektor Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu
14. Mgr Stefan Stefański, Prezydent miasta Torunia

Nadaje to obchodom jubileuszowym właściwą im rangę i akcentuje poważną pozycję naszego Towarzystwa w skali ogólnokrajowej.

Uzłąki usilnej akcji u Woj.Konserwatora Zabytków mgra K.Masiaka, w Ministerstwie Kultury, udział Uchroony Zabytków oraz w P.P.Fracownie

Konserwacji Zabytków, Zarząd zdołał doprowadzić do zakończenia dokumentacji technicznej gmachu przy ul. Wysokiej 16 oraz do włączenia go do limitu przerobowego na 1975, z kwotą 500.000 zł. Prace inwestycyjne mają się rozpocząć jesienią 1975 r., a więc jeszcze w roku jubileuszowym. Zakończenie ich przewiduje się na rok 1978. Ukończenie przebudowy i nowoczesne wyposażenie gmachu będzie najlepszym pomnikiem obchodów jubileuszowych, jednocześnie zaś zapewnieniem przez władze ludowe dobrych form materialnych dla dalszego działania Towarzystwa.

Władciwe obchody jubileuszowe zostały przewidziane na koniec IV kwartału 1975r. Odbędą się one w Sali Mieszczkańskiej Ratusza Staromiejskiego, położonego w pobliżu miejsca zebrania organizacyjnego TMT /Hotel Trzy Korony/. Zgromadzą one - poza jego członkami - przedstawiciele wszystkich stowarzyszeń naukowych i regionalnych należących do Rady Towarzystw Naukowych przy PAN, oraz wielu instytucji naukowych. W pierwszym dniu odbędzie się interdyscyplinarna sesja naukowa poświęcona tak aktualnemu zagadnieniu jakim jest rola nauki w kształtowaniu środowiska przyrodniczego i kulturowego w nawiązaniu do obszaru województwa bydgoskiego. Na czele Komitetu Organizacyjnego Sesji stanął prof.dr A.Swinarski, a udział w nim biorą przedstawiciele nauk przyrodniczych i społecznych wraz z konserwatorami sztuki miasta i województwa. Skupi ona specjalistów zarówno nauk przyrodniczych, jak społecznych z historykami i konserwatorami sztuki na czele, dla przedyskutowania tego najbardziej istotnego dzisiaj problemu - ochrony środowiska - o znaczeniu ogólnonarodowym. Będzie ona zarazem dowodem że TMT podsumowując swój stuletni dorobek zwraca się ku przyszłości, pragnąc dać swój wkład do opracowania zagadnień perspektywicznych, ważnych dla całego naszego społeczeństwa. W dniu następnym odbędą się uroczystości jubileuszowe, także z udziałem przedstawicieli władz państwowych i naukowych. Przedstawiony zostanie

bilans stulecia TNT i jego znaczenie w skali ogólnokrajowej oraz zarysowane będą perspektywy działania - już na zaczynające się drugie stulecie.

Odbędzie się także otwarcie wielkiej wystawy a salach Muzeum Okręgowego / autor scenariusza dr Jerzy Dygdała, oprawa artystyczna prof.dr J.Kozłowski/, ukazująca historię TNT, jego dorobek wydawniczy i najcenniejsze eksponaty biblioteczno-muzealne, zdeponowane dzisiaj w Książnicy Miejskiej oraz Muzeum Okręgowym. Nastąpi też nadanie medalu jubileuszowego, projektu artystki-rzeźbiarki Anny Jarnuszkiewicz /Warszawa/, wybitego w Mennicy Państwowej w Warszawie. Okolicznościowy afisz, projektu Zygryda Gardzielewskiego został już wydrukowany przez Toruńskie Zakłady Graficzne.

Zorganizowanie na tak poważną, ogólnopolską skalę obchodów 100-lecia Towarzystwa jest możliwe dzięki niezwykle życzliwej postawie naszych władz z Wydziałem Kultury i Sztuki Urzędu Wojewódzkiego na czele oraz wydziałem I PAN, którym należą się słowa najwyższej wdzięczności. Podziękowania też należy skierować do władz konserwatorskich w osobie mgra K.Masiaka i mgra J.Zobolewiczera oraz pracownikom PKZ w Toruniu za pełne zrozumienie ważności potrzeb inwestycyjnych naszego Towarzystwa. Szczególne podziękowanie należy się też całej naszej administracji z niezmqordowanym dyrektorem mgrem Tadeuszem Zakrzewskim na czele, których trud i ofiarna praca pozwoliły na realizację wielu zaplanowanych przedsięwzięć, przynoszących dobre imię naszemu Towarzystwu.

Sekretarz Generalny

P r e z e s

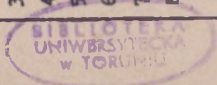
/-/ Prof.dr Marian Biskup

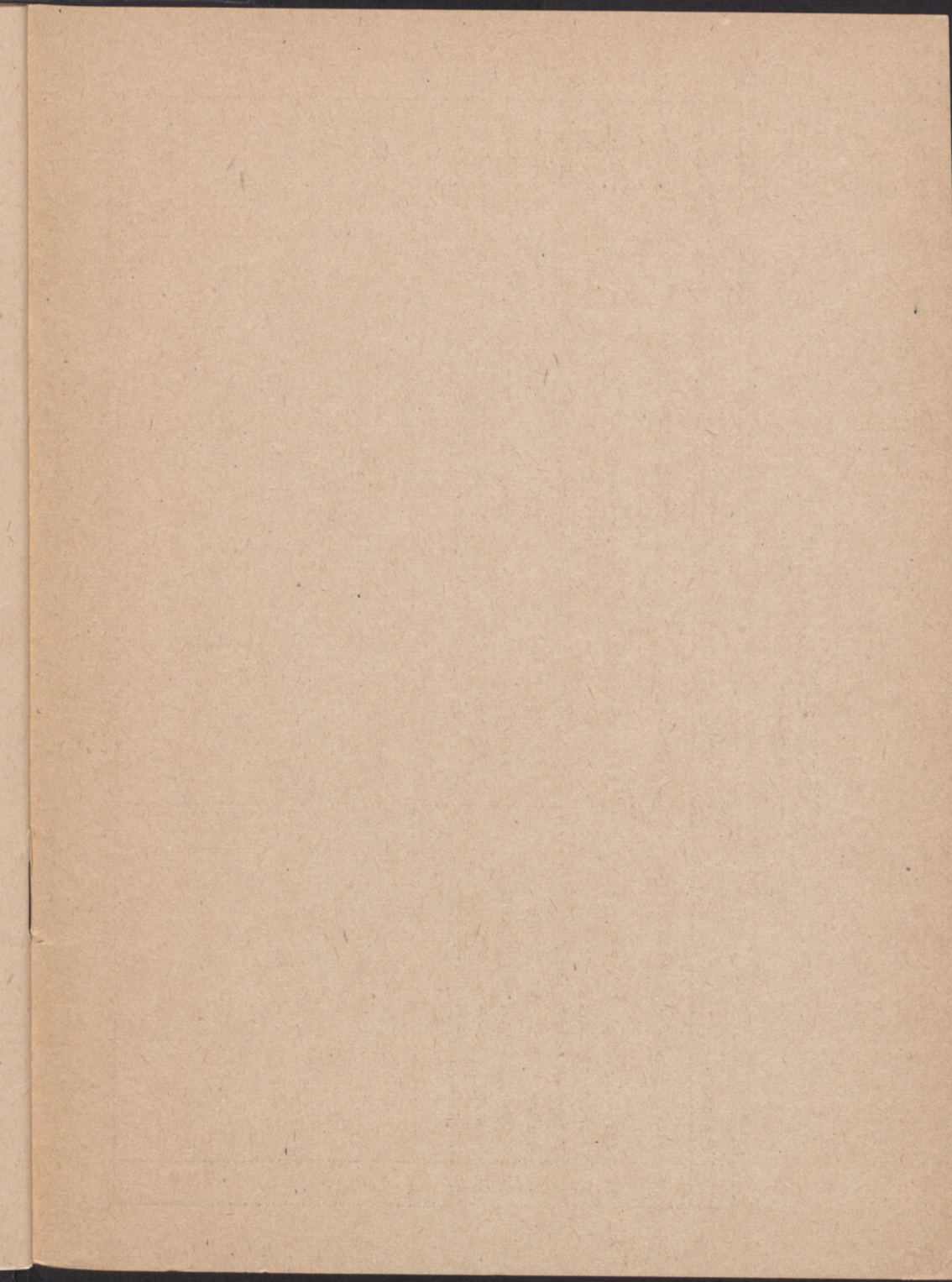
/-/ Prof.dr Konrad Górski

Wykazanie budżetu

Towarzystwa Naukowego w Toruniu za rok 1974

Ip	D o c h o d y	Suma	Ip	W y d a t k i	Suma
1.	Saldo. bankowe na początku roku	642.535,-	11	Wynagrodzenie wynikające ze stos. pracy	364.051,-
2.	Saldo kasowe na początku roku	339,-	12	Wynagrodzenia różne	519.955,-
3.	Dotacja Wydziału Kultury	900.000,-	15	Nagrody i inne wypłaty jednoraz.	10.950,-
4.	Wpływy z rozpew. wydawnictw	207.202,-	16	Dotacje do wynagrodzenia	4.230,-
5.	Wpływy z usług Prac. Mikrof.	77.542,-	18	Fundusz na podróże służb. krajowe	8.280,-
6.	Wpływy za zlec. prace wydawn.	309.907,-	22	Świadczenia społeczne	60.267,-
7.	Składki członkowskie	13.361,-	31	Materiały i przedm. nietrawne	51.317,-
B.	Dochody przyszłych okresów	830,-	36	Usługi materialne	573.019,-
			37	Usługi niematerialne	35.997,-
			42	Różne opłaty i składki	1.185,-
				Saldo bankowe na koniec roku	445.364,-
				Saldo kasowe na koniec roku	403,-
				Koszt na sprzedaży	78.898,-
		2.153.916,-			2.153.916,-

30,-

Biblioteka Główna UMK

300020832209